

Šport in turizem z roko v roki

Destinacijsko povezovanje hotelirjev z lokalno ponudbo in športnih objektov je osnova za uspešno izvedbo priprav vrhunskih športnikov

Matija Brodnjak iz **ZRS Bistra Ptuj** se je pred dobrim mesecem mudil v Turčiji, kjer si je ogledal njihov pristop pri razvoju športnega turizma. O tem in o možnosti razvoja turizma s pomočjo športa na področju Spodnjega Podravja je povedal veliko zanimivega.

V Turčijo priprave opravi kar 2200 ekip iz celega sveta

Zakaj ste si za ogled izbrali Turčijo?

M. Brodnjak: »Turčija v tem trenutku velja za eno izmed dveh najbolj obiskanih destinacij za priprave nogometašev, ob njej je še Andaluzija v Španiji, ki je nekoliko dražja. Izjemno zanimiv je podatek, da Turčija v obdobju prvih treh mesecev leta privabi na priprave kar 2200 ekip iz vsega sveta! Gre za moške A- in B-ekipe, ženske, mladinske, kadetske, te najmlajše predvsem iz bogatih držav, npr. iz Nemčije in skandinavskih držav. Evropski športni trg je zelo velik, ko se mu pridružijo še predstavniki iz Azerbajdžana, Uzbekistana, Turkmenistana ..., ki se športno prebujajo, pa se še bistveno poveča.«

Kako je v Turčiji z infrastrukturo, ki mora sprejeti vse te goste?

M. Brodnjak: »Trenutno samo turistična mesta Belek, Antalya, Lara, Kemer, Side in še nekatera podobna že razpolagajo z več kot 600 hoteli. Privabljajo predvsem s svojimi odlično urejenimi površinami za nogomet in z golf igrišči. S športnim turizmom te kapacitete zapolnijo predvsem v prvih treh mesecih leta, potem pride na vrsto

poletna sezona, ko je tako ali tako težko dobiti prosto mesto. V glavni sezoni ta športna igrišča zvečine samevajo, oziroma jih v minimalni meri uporabljajo domača moštva. Zagotovo pa so si izračunali, da se jim to finančno izide, saj so s tem pokrili 'mrtvi' del sezone.

Obenem so nam turški gostitelji predstavili podatek, da vsak hotel, ki se postavi – gradnja je bistveno cenejša kot pri nas –, v prvih dveh letih ne plačuje nobenih anuitet. Država se z vlaganjem v turizem zaveda, da je to zanjo izjemno pomembna panoga in da brez vložka ni mogoč razvoj. Kar se tiče dimenzij, pa je treba povedati, da hotel s 160 sobami spada med manjše. Z Markom Kremžarjem, ki že dlje časa deluje na področju športnih priprav, sva si ogledala štiri nogometne komplekse, vsak ima na voljo nekaj igrišč. Niso vsi na top nivoju, ampak še vedno uspešno delujejo. Izpostavil pa bi hotel Mardan Palace, ki se po pripovedovanju gostiteljev ponaša z največjim bazenom v Evropi in je opremljen v dveh delih: en je evropski, v stilu dunajske filharmonije, drugi pa je v azijsko-afriškem stilu. Pogled iz vseh sob ni sanjski, vidi se tudi na neurejeno bližino, a očitno Turkom ta politika gradnje resortov zaradi ugodne klime prinaša uspeh. V neposredni bližini so gradili tudi stadion, ki nudi ekipam največje možno udobje za optimalno izvedbo priprav in pripravljanih tekem.

Kakšna je športna infrastruktura ob hotelih?

M. Brodnjak: »Igriščem se zagotovo vidi, da so zelo obremenjena, vendar so še vedno v zadovoljivem stanju.

Vsekakor se vsa ne morejo primerjati s tistimi v Kidričevem, ob omembi katerih se tistim, ki so jih spoznali, prikaže nasmešek na obrazu. V veliki večini primerov so trenerji tisti, ki si izberejo določeno lokacijo za priprave, in če trener oceni, da si želi točno to lokacijo, jo bo tudi dobil. Srečal sem se tudi z ekipo iz Kazahstana, za katero nastopa Borut Semler. Pred leti je bila ta ekipa na Ptuj in so že zagotovili, da poleti spet pridejo v naše kraje.«

Povezava Kidričevo-Ptuj

Povezava Kidričevo-Ptuj je vsekakor vabljiva.

M. Brodnjak: »Povezava Kidričevo-Ptuj je vsekakor odlična. Glede na miselnost nogometnih priprav v svetu pa bi bilo smotrno razmišljati v smeri hotelsko-apartmajskega športnega kompleksa v Kidričevem in vsaj dveh igrišč ob grand hotelu Primus v Termah Ptuj. Bližina Mariborskih hotelov in Pohorja, hotelov v Pomurju ter stadiona Ljudski vrt so odlična navezava na organizacijo poletnega turnirja ekip, ki so na pripravah na Štajerskem. Če bomo v prihodnosti v naših krajih razmišljali o izgradnje ogrevanih igrišč z mešanico prave in umetne trave, bi lahko za obdobje treh mesecev v zimskem preporu, ki ga je sicer zelo težko zapolniti, privabljali goste s pomočjo športnega turizma. To bi bila po mojem mnenju velika stvar za naš turizem, še posebej, če bi jo znali razširiti na privabljanje rekreativnih športnikov, ki so vedno številnejša populacija.

V to smer se nagiba tudi

turistična promocija Slovenije za prihodnost, ki bo veliko pozornost posvečala zelenemu turizmu – Slovenia Green, v navezavi z razvojem trajnostnega turizma. Tina Maze, kot ambasadorica slovenskega turizma, v novem promocijskem spotu za Slovenijo na nemško govorečem in italijanskem trgu je prav tako dodaten dokaz, da v Slovenijo vabimo tudi zdrava željne goste iz tujine. Prav tako pa so športni uspehi naših vrhunskih športnikov zadeva, ki nas Slovence zelo poveže. Kombinacija narave in termalnih zdravilišč nam daje možnost turizma v vseh štirih letnih časih. Slovenijo moramo zaradi majhnosti in raznolikosti gledati kot eno destinacijo. Prav združena ponudba več hotelov in športnih kompleksov daje dodatno vrednost razvoju priprav vrhunskih športnikov zaradi medsebojnih pripravljanih srečanj, ki so izjemno pomembna pred začetkom sezone. Za zdaj smo zelo uspešni skozi poletne mesece. Vsekakor pa je dolgoročni izziv v SV Sloveniji tudi odlična navezava s sosednjimi hrvaškimi termami zaradi prijateljskih srečanj in zimski del priprav, ki bi dodatno polnile hotelske kapacitete od začetka januarja do konca marca.«

V Sloveniji se počutijo varne

Kaj lahko na drugi strani, v primerjavi npr. s Turčijo, nudimo gostom v Sloveniji?

M. Brodnjak: »Ko se podajam v tujino, venomer vlečem te vzporednice. Pokrajino imamo zagotovo lepšo, predvsem je naša bolj zelena,

raznolika. Gostom lahko nudimo celotno zgodbo vinske kulture, v Turčiji pa je vidnih ogromno rastlinjakov, kjer gojijo agrume in jih sveže ponujajo gostom. Omenil bi še geotermalno vodo, ki bi jo lahko med drugim uporabili za ogrevanje igrišč. Vsaka država pa ima seveda svoje prednosti in slabosti. Nogometaši so mi zaupali, da se v Slovenji počutijo zelo varno. Turčija izven hotelskih kom-

pleksov je lahko včasih malce manj varna. Pri nas imamo ogromno birokratskih zapletov z garantnimi pismi zaradi izdaje vizumov. Izpostavil bi nabavo hrane in delovno silo, ki sta v Turčiji dosti cenejši kot v Sloveniji. Letalske linije so problematika v SV Sloveniji in tukaj se moramo potruditi, da bomo v kratkem v Mariboru deležni kakšne zanimive nizkocenovne linije iz Rusije, severa Nemčije

Grand hotel Primus je kar nekaj časa – in še vedno – privabljal številne nogometne ekipe.

M. Brodnjak: »Pri nas je to možno v poletnih pripravah, ker nimamo ustreznih pogojev za zimske priprave. Na Ptuju in v Kidričevem sta sicer igrišči z umetno travo, a zahtevne ekipe hočejo ogrevano igrišče z naravno travo. Morda kakšne ekipe nižjega tekmovalnega ranga tega ne potrebujejo, tiste najboljše pač. Sam že dvanajst let obiskujem pripravljalne kampe v sosednji Avstriji, ki se podobnih zadev lotevajo že petnajst in več let. Hvaležni smo jim lahko, da so nas uvajali v to tržno nišo, ki pa jo na Štajerskem in v Prekmurju že vrsto let izvajamo. Gostili smo ekipe, kot so slovita Valencia, Leeds United, West Bromwich, FC Reading ... Slovenska nogometna reprezentanca pod vodstvom Matjaža Keka in Slaviše Stojanoviča je bila pripravljalna baza najboljših nogometašev. Podobni klubi dvigujejo dobro ime celotni destinaciji, številne novinarske ekipe pa z veseljem popeljemo na kakšno avtohtono jed in dobro kapljico k našim turističnim partnerjem. Posluh za razvoj športnega turizma v Termah Ptuj sta imela že Andrej Klasinc in Gorazd Bedenčič, sedanja direktor Roman Matek pa ga želi še nadgraditi v sodelovanju z lokalno skupnostjo. Prav gotovo sta župana Štefan Čelan in Anton Leskovar ponosna, ko so na Mestnem stadionu Ptuj in v NK Aluminij pripravljalne tekme evropskih klubov. Glede na nekaj odigranih tekem v občini Hajdina pa bo verjetno Stanko Glažar razmišljal s svojo ekipo o nogometni oazi med Ptujem in Kidričevim.«

Foto: Crtomir Goznik

V Kidričevem se je pred nekaj leti pripravljala tudi slovita Valencia; nastanjeni so bili v hotelu Primus na Ptuju.

Trening kompleks v Turčiji

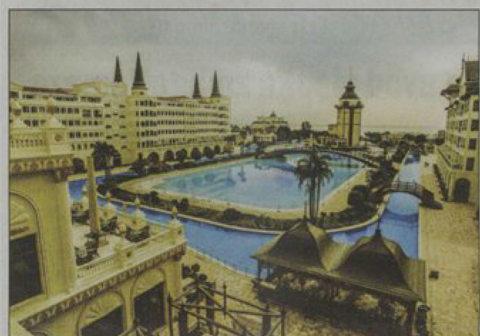

Foto: Matija Brodnjak

Hotel Mardan Palace se ponaša z največjim bazenom v Evropi.

Kakšna priložnost je športni turizem?

M. Brodnjak: »Šport in skrb za zdravje sta globalna trenda ter zame najbolj zdrava investicija v turizem. V prvi vrsti pomeni priložnost v domačem okolju, kjer je ljudi treba osveščati o zdravem načinu življenja, o zdravi prehrani... Na drugem mestu je zgodba rekreativcev: zelo smela ideja je, da bi na našem območju naredili rekreativno akademijo, ki bi imela več smernic, od teka, golfa, plavanja vse do kolesarjenja (na urejenih in ustrezno označenih kolesarskih poteh)... Ti rekreativci se včasih športa lotevajo bolj strastno od profesionalcev, pri katerih občasno pride do zasičenja. Pri kolesarjenju imamo npr. odlične možnosti za izkoriščanje ravninskih (Dravsko polje) in nekoliko bolj hribovitih prog (Slovenske gorice, Haloze, Pohorje).

Osnova bi bil šport in z njim povezan turistični posel, posledično pa tudi poslovne konference. Tako bi lahko med konferencami za udeležence izvajali zelo popularni team building, motivacijsko uro npr. z Dejanom Zavcem - kar že izvajamo... Podjetja potrebujejo nove in zanimive aktivnosti za izobraževanje. Moje mnenje je, da moramo na celotnem področju severovzhodne Slovenije, od Celja do Koroške, preko Maribora in Ptuja do Prekmurja, stopiti skupaj in izkoristiti ves potencial, med drugim tudi vseh naših termalnih kopališč. Zakaj ne bi imeli charterjev na mariborsko letališče, kot jih ima npr. Zadar? Vsi pa bi se morali zavedati, da bodo vložena sredstva preko turističnih taks in potrošnje gostov prišla nazaj.«

ali Velike Britanije. Sedaj se zanašamo na Dunaj, Zagreb, Ljubljano ali Gradec.

Vsekakor pa je največja razlika med Slovenijo in Turčijo v tem, da Turki turizem prepoznavajo kot eno izmed svojih prioritetenih in donosnih panog, ki jo tudi dostojno finančno podprejo. Podobnega razmišljanja si želimo tudi v naših poslanskih klopeh.«

Kdo v Turčijo vozi te ekipe, kdo skrbi za polnjenje kapacitet?

M. Brodnjak: »V Evropi za to skrbijo specializirane agencije, katerih uslužbenci privabljajo ekipe pod svoje okrilje. V Turčiji smo se družili s partnerji, ki na priprave v Turčijo pošiljajo ekipe od leta 2002 in so tam zelo poznani - pod svojim okriljem imajo več kot 100 ekip. Z njimi sodelujemo že vrsto let in so se izkazali kot izjemno korektni. Seveda pa imamo več tovrstnih partnerjev, ki pa si želijo dodatnih hotelskih in nogometnih kapacitet, saj se želijo vračati v okolje, kjer se lahko занesejo na pridne

Podvincih. Ekipe so kak trening opravile tudi v Skorbi in na Hajdini. Lepo je videti zadovoljne goste na Ptuju in v Kidričevem, ko se poslavljajo od osebja z željo po vnovični vrnitvi.«

Turške palme in sonce niso nujno prednost

Pomembno je tudi to, da je v istem času na istem kraju več ekip, ki lahko igrajo medsebojne pripravljalne tekme.

M. Brodnjak: »To je ključno in prav zaradi tega bi potrebovali vsaj dva hotela višjega ranga ter kapacitet in predvsem ogrevana igrišča. Res je, da lahko tudi en hotel istočasno sprejme do tri ekipe, a ogrevana igrišča so nujnost. Prenatranost ekip v en hotel ni dobra praksa. Tudi temperature v Sloveniji niso ekstremno nizke, predvsem za prebivalce alpskih in skandinavskih držav. Turške palme in sonce niso nujno prednost, saj je potem aklimatizacija na prvih evropskih tekmah na nižje, npr. srednje-evropske temperature, težja.

Vemo pa, da profesionalne nogometne ekipe ničesar ne prepuščajo naključju, zato si ne morejo privoščiti, da bi teden dni priprav vrgli v nič.«

Izjemna raznolikost torej na majhnem prostoru.

M. Brodnjak: »Točno to. Ob tem imamo reko Dravo, Ptujsko morje, mariborsko in moškanjsko letališče, golf igrišče, olimpijsko strelišče na glinaste golobe v Gaju pri Pragerskem, teniške centre, bližino termalnih vrelcev, tematske poti, dobre restavracije in gostilne, turistične kmetije in vinotoče... Imamo res veliko stvari, ki jih lahko ponudimo gostom in ne vidim razloga, da jih ne bi izkoristili v večji meri. Turizma bi se morali lotiti na še višjem nivoju in iz njega narediti zgodbo o uspehu. V mestu moramo razmišljati o tem, da bi uredili podstrešja in kleti in jih predali v uporabo, v najem zainteresiranim. V svetu obstaja kar nekaj modelov, kako tržiti takšne stvari, le preiti je treba od besed k dejanjem. Naša naloga je, da razmislimo, na kakšen način pritegniti ljudi, investitorje, kako npr. pritegniti v projekte Slovence

Trener Borussia iz Dortmundu Jürgen Klop in Matija Brodnjak - najboljše evropske ekipe v okolico svojih pripravljalnih kampov privabljajo številne privržence.

po svetu, ki poznajo vplivne ljudi. Treba je pripraviti prave koncepte, lahko jih tudi kopiramo iz kakšnih drugih okolij in prilagodimo našim razmeram. Zavedamo se, da je treba na našem območju Haloz, Slovenskih goric, Jeruzalema-Ormoža in Ptuja razvijati tri integralne turistične produkte: prvi je zakladnica tisočletij, drugi bo pravljica sonca in vina z enologijo in kulinarijo, tretji pa bo zgodba rekreacije ter priprave ekip in profesionalnih ekip.« Vse omenjene tematike se prepletajo po celotni turistični destinaciji. Potrebujemo pa kak nov turistični atribut v smislu tematskega parka (vinska tematika, zgodovina ali šport) kot jih poznamo v sosednji Avstriji, da bo zanimiv vsem generacijam gostov, ki se peljejo po avtocesti, za zdaj še mimo nas.»

Valencia na Ptuj ni prišla slučajno

Na Ptuju je vendarle že trenirala ekipa Valencie.

M. Brodnjak: »Valencia na Ptuj in v Kidričevo ni prišla slučajno, na tem nivoju tega ni. Je pa težko pridobiti ekipe top ranga, tukaj bi bilo treba delovati na daljši rok. Včasih bi bilo treba kakšno ekipo gostiti tudi brezplačno, v zameno pa bi tržili npr. dve njihovi pripravljalni tekmi na tem območju. Konceptov je več, tudi z oglaševanjem na njihovih stadionih bi veljalo poskusiti, saj gre za mase zvestih navijačev. Partnerji Borussia iz Dortmunda npr. ponujajo navijačem ugodne celoletne pakete v izbrani regiji in jih s tem vežejo nase. Kjer se pripravlja ekipa, tja gredo tudi navijači in pripravljajo turnirje fan clubov. Zbere se jih tudi 2000 in več. Pri nas se tega še vedno premalo zavedamo. Zadovoljne so pivovarne, mesarji, gostinci, hotelirji, frizerji, ki tovrstne projekte tudi sofinancirajo. Zakaj pa ne bi I feel Slovenia ali www.slovenia.info bila vidna tudi v Kölnu, ki se je z

njihovim kapetanom Mišom Brečkom in Dominicom Marohom zmagovalno uvrstil v elitno Bundesligo. Na podoben način te lahko vidijo v 207 svetovnih državah, kjer se prenaša nemška liga.«

Se v destinaciji zadeve odvijajo v pravo smer?

M. Brodnjak: »Po mojem mnenju absolutno da! Številne zadeve so že zgrajene in obratujejo, z morebitnimi novimi hotelskimi kapacitetami bi se jih dalo povezati v funkcionalno celoto. Priprave ekip so velik potencial, pa smo za zdaj resno govorili le o nogometnih ekipah. Ko se dotaknemo še odbojkarjev, košarkarjev, futsala, športnikov invalidov ... Možnosti so tudi na razvoju diagnostičnega centra za športnike. Imamo vsaj štiri športne dvorane, ki so zanimive za dvoranske športe.

Nismo nič slabši od Avstrijcev, Nemcev, včasih potrebujemo samo njihov sistem, v katerem bo zagotovljen določen red, urejeno financiranje destinacij, globalni booking, pristno sodelovanje in posledično tudi kak evro več na računu turističnih zaposlenih. S pravim partnerstvom na dolgi rok je vse mogoče. Bomo ponosni na to, kar imamo in gradimo prihodnost korak po korak.«

Obstaja tudi močna povezava Dejan Zavec - Nemčija.

M. Brodnjak: »Ko smo na eni predstavitvi destinacije predstavitveni spot končali z Dejanom Zavcem in nemškim partnerjem predstavili dejstvo, da na Ptuju občasno trenirajo boksarji kova Stieglitz, Krasniqi, ki so v Nemčiji prave zvezde, so enostavno ostali brez besed. To so potenciali, ki se jih premalo zavedamo in so premalo uporabljeni in izkoriščeni. Naši kraji potrebujejo prepoznavne domače in tuje obraze, da nas prepoznajo potencialni gostje. Samo želimo si lahko, da bo Dejan Zavec s svojimi globalnimi navezavami navdušil še koga, da nas obiše na sončni strani Alp.«

Jože Mohorič

Vzorno urejen trening kompleks v Kidričevem se lahko brez težav primerja s tujimi.